

עֶשֶׂר בָּקָר. וְאֵינּוֹן בְּעֶלְמָא דְנוֹקְבָא, וְאֵינּוֹן וְהֵם בְּעוֹלָם הַנוֹקְבָא, וְהֵם נִקְרָאִים עֲלָמוֹת.

אֲחֵר שֶׁהִסְתַּלַּק יוֹסֵף לְמַעַלָּה, מֵהַ כְּתוּב (שיר א) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאדָה, מִשּׁוּם שֶׁהִתְחַזְּקָה עֲלֵיהֶם הַגְּלוּת, וְעַם כָּל זֶה - וְנֹאדָה, שְׁלֵא הִתְעַרְבוּ בָהֶם. כְּאֵהְלִי קָדָר, נִשְׁחַרְתִּי בִּינֵיהֶם, שְׁגָזְרוּ עָלַי כַּמָּה גְזֵרוֹת רַעוֹת, וְעַם כָּל זֶה אֲנִי הִיא פִּירִיעוֹת שְׁלֵמָה, בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים, מִשּׁוּם שֶׁשְׂבָטִי יֵה נִכְנָסוּ, וְשְׂבָטִי יֵה יִצְאוּ.

אֲלֵ תִרְאֵנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחֹרֶת (שם), מִשּׁוּם שֶׁהִשְׁמַשׁ הִסְתַּלַּק. וְכָל זֶה בְּנֵי אֲמִי גְרָמוּ. מִי הֵם בְּנֵי אֲמִי? אֵלּוּ בְּנֵי יַעֲקֹב, שֶׁמְכָרוּ כָּאֵן אֶת יוֹסֵף, וְהֵם גְּרָמוּ לִי וְלִשְׂכֵינָה שֶׁגִּלְתָּה עִמִּי כָּאֵן.

עַל זֶה אָמַר (שמות ב) וַיֹּאנְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. כִּשְׂרָאוּ עֲבוּדָה קָשָׁה, עַד שֶׁהָיָה זֹכֵר לָהֶם הַבְּרִית הָעֲלִיּוֹן, וְהִתְעוֹרְרָה בְּרַחֲמִים עַל בְּנֵיהֶם הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם) וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל הָאֱלֹהִים. זוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁכָּל הַחַרוֹת בְּיָדֶיהָ, וּפְתַחָה לָהֶם פְּתָחִים עֲלִיּוֹנִים, חֲמָשִׁים שְׁעָרִים, וְהוֹצִיָּאָה אוֹתָם מִשָּׁם, וְהִתְמַלְּאָה הָאֵם הַתְּחַתּוֹנָה רַחֲמִים עֲלֵיהֶם. וּמִשָּׁה יִצְאָ לְעוֹלָם מִמְּנָה אָבִיו לְרַעוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתוֹרָה.

בֹּא וּרְאֵה, דְּוֹד רַמְזוּ לּוֹ אֶת הַתְּשׁוּבָתָה הַזֹּאת שֶׁל שִׁיר הַשִּׁירִים קָדַשׁ קָדָשִׁים עַל יַד בְּנֵי קִרְחָה, אֲלֵא שְׁלֵא הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנֶּאֱמַר. מִשּׁוּם כִּךָ כְּתוּב (תהלים מה) לְמַנְצַחַת עַל שׁוֹשְׁנִים לְבְנֵי קִרְחָה מִשְׁכִּיל שִׁיר יָדִידָת. עַל שׁוֹשְׁנִים - אֵלּוּ נִשְׁיָקוֹת פִּיהוּ, שְׁנִקְרָאוֹת שְׁפָתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים.

דְּבַר אַחֵר, שׁוֹשְׁנִים אֵלּוּ שֵׁשׁ שָׁנִים שֶׁהִתְחַבְּרוּ בְּשׁוֹשְׁנָה הָאֲדָמָה הַזֹּאת, שֶׁהִיא הַשְּׂבִיעִית שֶׁל הַכֹּל. מִשְׁכִּיל - זֶה שֶׁפַּע שֶׁל

עֶשֶׂר בָּקָר. וְאֵינּוֹן בְּעֶלְמָא דְנוֹקְבָא, וְאֵינּוֹן אֵיקְרוּן עֲלָמוֹת.

בְּתֵר דְּאִסְתַּלִּיק יוֹסֵף לְעִילָא, מֵהַ כְּתִיב, (שה"ש א ה) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאדָה, בְּגִין דְּאִתְתַּקִּיף גְּלוּתָא עֲלֵייהוּ. וְעַם כָּל דָּא וְנֹאדָה, דְּלֵא אִתְעַרְבֵי בְּהוּ. כְּאֵהְלִי קָדָר, אִתְקַדְרִית בִּינֵיהוּ, דְּגָזְרוּ עָלַי כַּמָּה גְזֵרִין בִּישְׁיָן, וְעַם כָּל דָּא אֲנָא אִיהִי פִירִיעוֹת שְׁלֵמָה, בְּעוֹבְדִין טְבִין. בְּגִין דְּשְׂבָטִי יֵה עָאֵלוּ, וְשְׂבָטִי יֵה נִפְקוּ.

אֲלֵ תִרְאֵנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחֹרֶת, בְּגִין דְּשִׁמְשָׁא אִסְתַּלִּיק. וְכָל דָּא בְּנֵי אֲמִי גְרָמוּ. מֵאֵן בְּנֵי אֲמִי. דָּא בְּנוֹי דְּיַעֲקֹב, דְּזַבְּנוּ לְיוֹסֵף הֶבְא. וְאֵינּוֹן גְּרָמוּ לִי וְלִשְׂכֵינְתָא דְּאִתְגַּלְיָא עִמִּי הֶבְא.

עַל דָּא אָמְרוּ וַיֹּאנְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. כִּד חֲמוּ פּוֹלְחָנָא קְשִׁיָּא, עַד דִּהִיא דְּכִירַת לְהוֹן קְיִימָא עִילָאָה וְאִתְעַרַת בְּרַחֲמִין עַל בְּנֵיהָ, אֵימָא עִילָאָה. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (שמות ב כג) וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל הָאֱלֹהִים, דָּא אֵימָא עִילָאָה, דְּכָל חִירוֹ בִּידְהָא, וּפְתַחָה לוֹן פְּתַחִין עִילָאִין, חֲמָשִׁין תְּרַעִין, וְאַפִּיקַת לוֹן מִתְמָן. וְאִתְמַלְיָא אֵימָא תְּתָאָה רַחֲמִין עֲלֵייהוּ. וּמִשָּׁה נִפְקָ לְעֶלְמָא, מִמְּנָא אֲבוּי רַעִי לְיִשְׂרָאֵל בְּאוּרִייתָא.

הָא חֲזִי, דְּוֹד רַמְזוּ לִיהֵ לְהֵאִי תוֹשְׁבַחְתָּא דְּשִׁיר הַשִּׁירִים קוֹדֵשׁ קוֹדֵשׁ שִׁירֵי, עַל יַד דְּבְנֵי קִרְחָה, אֲלֵא דְלֵא מְטָא זְמַנָּא דִּיתְאַמְר. בְּגִין כִּךָ כְּתִיב, (תהלים מה) לְמַנְצַחַת עַל שׁוֹשְׁנִים לְבְנֵי קִרְחָה מִשְׁכִּיל שִׁיר יָדִידָת. עַל שׁוֹשְׁנִים, אֲלִין (שה"ש א ב) נִשְׁיָקוֹת פִּיהוּ, דְּאֵיקְרוּן שְׁפָתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים.

דְּבַר אַחֵר, שׁוֹשְׁנִים, אֲלִין שִׁית שְׁנִין, דְּאִתְחַבְּרוּן בְּהֵאִי שׁוֹשְׁנָה סוּמְקָא, דְּאִיהִי שְׂבִיעָאָה דְּכֵלָּא. מִשְׁכִּיל, דָּא נְגִידוּ דְעִתִּיקָא קְדִישָׁא, דְּנִגִּיד לוֹן בְּהֵאִי שְׁעֵתָא,